

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI ITI AMIANAN-LAUD A LUZON

DANGADANG

MARSO 7, 2005

TAWEN 19 BLG. 4

IPÁSA NO MABÁSA

LINAON

Pidbak

4

Damag ken Adal

5

Pannirigan

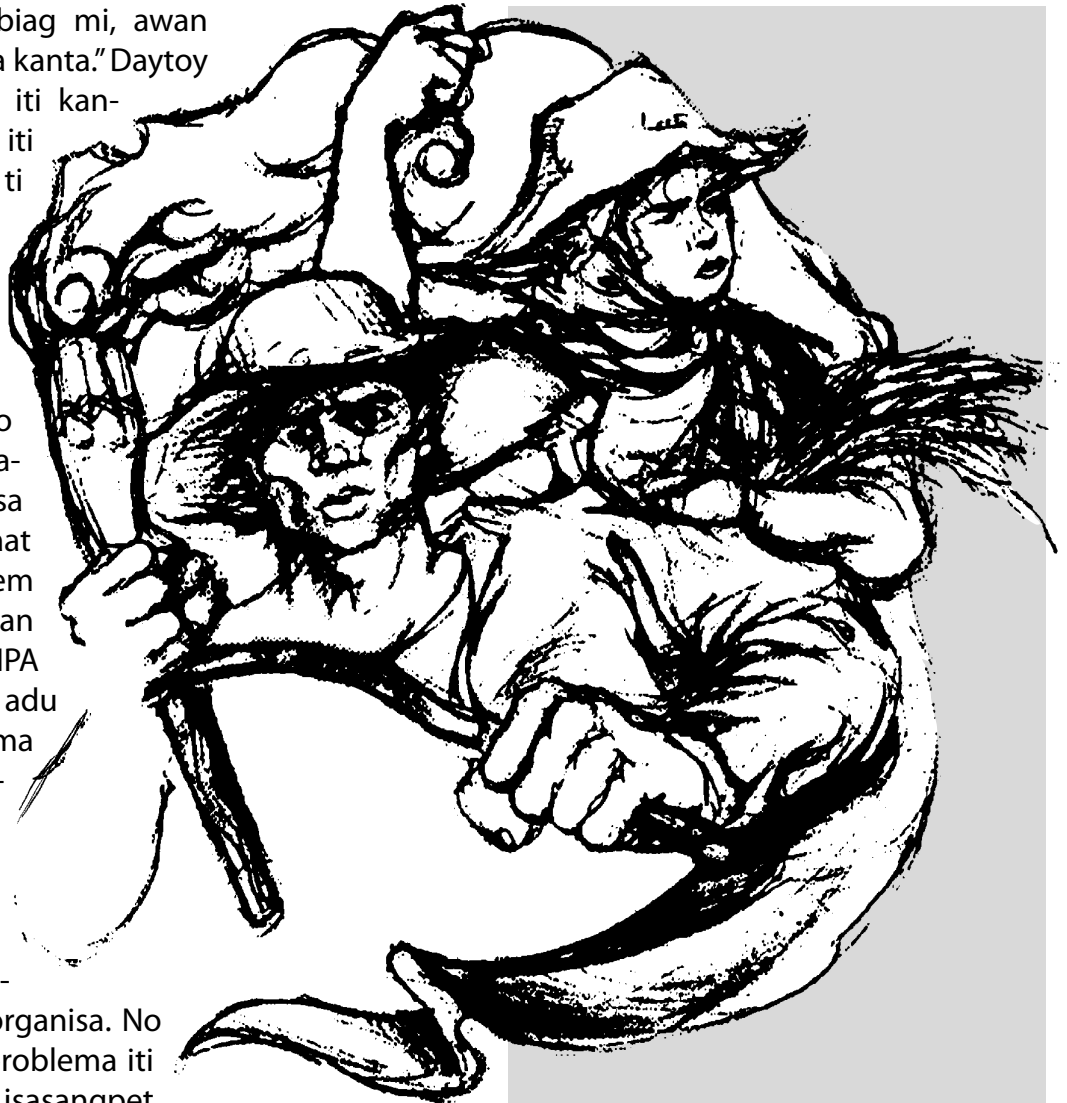
11

Panagramut ti Partido Komunista kadagiti masa a mannalon

*...Kung sa aming buhay, ay di ka dumating
Di namin malilikha, magagandang awitin...*

"No di ka dimteng iti biag mi, awan maparnuay mi a napipintas a kanta." Daytoy ket sumagmamano a linya iti kanta a "Gabay" maipanggep iti Partido Komunista. Nalatak ti kinapudno ti mensahe daytoy a kanta aglalo iti Baryo Rangpaya, maysa a nasulineka a baryo iti Ilocos.

Sakbay a nabukel ti sangay ti Partido iti baryo Rangpaya, addan dagiti nabukel a grupo a pang-organisa dagiti mannalon. Nasayaat met ti taray dagitoy, ngem adda tendensya a madagsenan unay dagiti kakadua nga NPA iti panag-taming kadagiti adu ken nadumaduma a problema iti baryo. Kasta met a medyo marigatan dagiti masa gapu ta agdependar da kadagiti kakadua a pasaray met agawan-agadda gapu ta agrikrikus da iti nadumaduma a baryo tapno agorganisa. No adda dagiti nadadagsen a problema iti baryo ket maiyuray pay iti isasangpet dagiti kakadua nga NPA.

Nagbaliw daytoy idi nasapa a paset ti 2003. Manipud kadagiti abante nga aktibista iti baryo, binukel dagiti kakadua ti sangay ti Partido iti baryo. Idi damo, adda panagduadua dagiti napili nga agmiembro iti sangay. “Apay a dakami ti napili yo? Anian to ngay ti pagdumaan ti trabaho mi? Baka ngay saan mi mabaelan ti trabaho?”

Nasungbatan dagitoy ken dadduma pay a saludsod babaen iti innadal ken oryentasyon nga inted dagiti kakadua. Nailawlawag no ania ti Partido, ania’t nagdumaan daytoy iti Hukbo ken rebolusyonaryo nga organisasyon masa (ROM), ken ania dagiti rebbengen na. Ti Partido ti pinaka-abante a seksyon ti dasig a proletaryado a mangidadaulo iti rebolusyon. Dagiti kameng na ket mapili manipud kadagiti kasayaatan, kagagetan, pinaka-pursigido, ken pinaka-abante a kameng dagiti organisasyon masa, maibilang ti NPA. Ti sangay ket isu’t batayan a yunit ti Partido a maibangon kadagiti baryo, pabrika, eskulaan, komunidad, ken dadduma pay a luglugar. Isu ti mangidadaulo kadagiti rebolusyonaryo a trabaho kadagitoy a tukad.

Nayon a palawag dagiti kakadua, “Babaen iti sangay, mapadur-as ti kaammuan dagiti lider nga agtaud mismo iti intar ti masa. Daytoy ket paset ti panagpanday tayo iti baro a kagimongan. Ita pay laeng ket pandayen tayo dagiti mangidadaulo iti baro a masakbayan. Bayat a rebrebaen tayo ti daan a sistema, pampandayen tayo metten ti maisukat a turay – turay ti umili.”

“Dakkel a karit dayta. Ngem ala ngarud, padasen tayo man,” sungbat ni Ka Raul, ti napili kas kalihim ti

“ **Idi damo, narigatan da, pasaray agkamali da. Ngem in-inut a napanday ti kabaelan ti sangay ken narimbawan dagiti pagkapuyan ken pagkurangan...** ”

sangay. Naggapu isuna iti dasig a marigrigat a mannalon.

Inakseptar ni Ka Raul ken ti uppat pay a masa ti panagmiembro da iti Partido ken pannakabukel da kas sangay iti baryo. Kas-toy ti maysa a paset ti sapata da: “Isapatak nga ipatungpal ko ti amin a rebbengen ken responsibilidad ko iti amin a kabaelak... ka-

nayon a pagserbiak ti umili ken agbalin a nasinged kadakuada, salaknibak ken ilaban ko ti pagimbagan ti umili...aywanak ti seguridad ti Partido ken amin a kakaduak, biag ko man ti maidaton no kasapulan...”

Ti kangrunaan a wagas ti panangpanday kadagiti kameng ti sangay ket ti makunkuna nga **OJT** wenno “*on the job training*” – masanay da babaen iti praktika wenno kapadasan. Napadur-as ti kaammuan da iti panagprograma, implementasyon ti programa, ken panagtasa/panaglagom. No idi ket agsanggir da kadagiti kakadua nga NPA, in-inut a naadal da nga aramiden dagitoy nga is-isuda.

Nadumaduma dagiti trabaho a binaklay wenno sinango da. Imbangon da ti Komite a Pang-organisa dagiti mannalon inggana nagbalin a Ganap na Samahang Masa. Binukel da dagiti nadumaduma a Komite iti Organisasyon, Pinansya, Depensa, Edukasyon-Propaganda, Produksyon, ken Salun-

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI ITI AMIANAN-LAUD A LUZON

DANGADANG

Ti **DANGADANG** ket rebolusyonaryo a dyaryo ti umili iti Amianan-Laud a Luzon. Kas dyaryo ti umili, ditoy a maipablaak dagiti kinapudno a laplappedan ken kalkaluban dagiti agturturay a dasig. Ditoy a maammuan tayo dagiti damag ken impormasyon a saan a rumrummuar kadagiti dyaryo, radyo, ken pagiwarnak a

kontrol dagiti managgundaway ken manangidadanes a dasig.

Ti **DANGADANG** ket rummuar dua a daras kada bulan iti tarabay ti Partido Komunista ti Pilipinas. Tapno naan-anay nga agserbi daytoy kas boses ti umili, dawaten mi nga ipatulod yo dagiti damdamag, komentaryo, kanta, iskit, daniw, drowing, ken dadduma pay a kayat yo a maipablaak. Kasta met a silulukat kami iti aniaman a dillaw, obserbasyon, ken singasing.

Pagtitinnulongan tayo a padur-asen ti **DANGADANG**. Ti lima a piso a presyo ti dyaryo tayo ket bassit a boluntaryo a donasyon tapno masuportaan ti agtultuloy a panagruar na.

at. Indauluan ken tinarabayan da ti dua a sosyo-ekonomiko a proyekto, maibilang ti kooperatiba a para iti produksyon a mangpalag-an iti gastos ken mangpadaras iti panagtrabaho dagiti mannalon. Nagun-od daytoy babaen iti panangisubli iti kumpang, nainsigudan a wagas ti panagtitinnulong dagiti mannalon (bayanihan).

Idi damo, narigatan da, pasaray agkamali da. Ngem in-inut a napanday ti kabaelan ti sangay ken narimbawan dagiti pagkapuyan ken pagkurangan babaen iti agtultuloy nga innadal, kolektibo a panangidaulo, panagdinnillaw ken panagdillaw iti bagí, panagtasa/panaglagom, ken pana-panawen a konsultasyon da iti NPA.

Maysa a dakkell a problema ti sangay no kasano a maparegta pay dagiti ROM. Iti tulong dagiti kadre, natakuan da ti tulbek a solusyon ditoy – kampanya a pangmasa a mangrisut kadagiti kangrunaan a

problema ken pakaseknan dagiti masa ken agserbi nga angkla wenno pagsentruan ti panagtignay ti masa. No awan ti kampanya, awan ti direksyon, awan met ti regta. Babaen iti panagsukisok (SI), naitudó da no ania ti launen dagiti kampanya.

Immuna nga insayangkat da ti kampanya iti panangipangato iti presyo ti tabako a produkto ti masa a mannalon. Simmaruno ti kampanya iti panangpunas iti usura, kampanya iti panangipababa iti ábang iti daga, ken kampanya laban iti dadduma pay a porma ti pananggundaway dagiti apo't daga ken komersyante-usurero.

Manipud idin, kanayon a naregta ken nangato ti moral dagiti masa iti baryo gapu ta dagus a makitkita ken masagsagrap da ti bunga dagiti kampanya ken panagtignay da ken adu ti maad-adal ti masa no kasano a risuten dagiti problema iti kagimongan. Idi maisayangkat ti kampanya kontra iti militarisasyon, ad-adda a nagbalin a militante, natured, ken napigsa ti panangirupir da kadagiti demokratiko a karbengan da, aglalo ta adu ti naurnong da a kapadasan ken adal manipud kadagiti immuna a kampanya.

Bayat a maisaysayangkat dagiti kampanya, igidgiddan ti sangay ti panangibangon kadagiti rebolusyonaryo nga organisasyon ti babbai ken agtutubo. Nakita ti sangay a nalaklaka nga agorganisa iti masa no adda ti isyu wenno kampanya. Iti panangpadur-as ti sangay iti politikal a kamulatan dagiti agtutubo, adda metten dagiti naawis da a sumampa iti NPA.

Itay nabiit, naibangon ti komite a pang-organisa iti baryo (KPB) nga agserbi kas bin-i ti rebolusyonaryo a gobyerno iti baryo. Naibilang dagiti kameng ti sangay ditoy. Iyuman ti umili dagiti kaskaso mainaig ti riri iti daga ken dadduma pay a kontradiksyon iti intar ti masa. Uray dagiti lokal nga opisyal ti reaksyonaryo a gobyerno ket masansan a dumawat iti adbays wenno tulong ti sangay maipanggep iti nadumaduma a pakaseknan ti baryo.

Segun kenni Ka Raul, “Kastoy gayam ti pudno a gobyerno ti umili – pudno nga agserserbi iti umili isu

a pudno met a bigbigen ken respetuen ti umili. Salamat iti rebolusyon, salamat iti Partido! Numan pay ordinaryo kami laeng a mannalon, naadal mi no kasano ti rebolusyonaryo a panaggobyerno. Makita ti gidiat na iti reaksyonaryo a gobyerno!”

Idi napalabas a tawen 2004, nanayonan ti bilang da iti sangay. Nagadal da iti Batayan a Kurso ti Partido (BKP). Ditoy a nailawlawag ti teorya ken praktika ti panagrebolusyon. Naadal da dagiti linteg ti panagbalbaliw dagiti bamanan ken pakasaritaan

ti tao. Timmadem ti panagamiris da iti kagimongan. Naarmasan da iti nauneg a kaammuan.

Adu pay laeng dagiti masabsabat ti sangay ken umili a problema itatta. “Saan a maibus ti problema, ngem isu met ti trabaho tayo a rebolusyonaryo a mangrisut kadagiti problema,” kuna ni Ka Raul.

Kadagiti kameng ti sangay, awan ania man na ti agsakripisyo. Saan laeng a gapu iti sapata da, no di ket gapu ta inaldaw a mapampaneknekan da ti kinahusto ti Partido, kinadarisay ti panagserbi daytoy. Dagiti bannog da ket agpukaw tunggal makita dagiti nadumaduma a bunga ti rebolusyon – bassit man wenno dakkel. Manipud ditoy, masirmata da ti masakbayan a tawiden ti sumaruno a kaputotan. Ditoy da a maala ti pigsa da para iti sumaruno nga aldaw, sumaruno a pannakirangget. ✚

PIDBAK

iti Enero 7, 2005 Isyu

AGYAMAN KAMI ITI *Dangadang* ken *Ang Bayan* a naawat mi. Nailiwan mi unay dagitoy a basaen. Maadal mi ti pudno a kinairteng ken kinarigat ti kasasaad ti pagilian. Paspas ti panagtayyek ti lubong iti risiris iti ekonomya. Kanayon a maipaspasuli wenno maipapaigid ti interes dagiti marigrigat a pagilian kas iti Pilipinas. Ngarud, rumbeng a tuloy-tuloy ti pannakidangadang tayo kadagiti isyu kas iti awan sarday a panagngato ti presyo ti langis, kinarugit, kinabuklis, kinagaramugam dagiti opisiales ti gobyerno ken militar, kdpay.

Aiko, mannalon iti Kalinga

MAGUSTUAK LA UNAY ti panagtipon ti *Dangadang* ken *Ang Bayan* kasta met dagiti linaon da. Mayat met ti mamindua a daras a panagruar da tapno nasapsapa a maammuan dagiti pudno a mapaspasamak nga ilimlimed dagiti radyo, dyaryo, ken TV.

Awan pulos ti gaway dagiti kabusor iti artikulo iti AB a “Nasayaat a plano, bentahe iti tereyn, nairut a silpo iti masa” maipanggep ti opensiba ti NPA iti Bulacan. Adu dagiti nagbenepisyo iti tulong ti NPA iti “Nabunga a tawen iti Central Luzon” ken maragsakanak gapu ta nalawa ti nasaklaw ti NPA a 20 a probinsya iti Mindanao.

Ti kayat ko a matalakay iti sumaruno ket maipanggep iti sakit nga hepatitis.

Sanggir, mangmanged-talon iti Kalinga

MAKAPANGARIET TI ARTIKULO ka-silpo kadagiti basol ni Col. Sebastian iti umili ken ti krimen dagiti armado a buyot ti imperyalismo nga US. Ipapakita met iti artikulo a “Sumaruno nga uppap a tawen ni Bush” ti galad na kas kangrunaan a terorista iti lubong. Ti panangibutaktak

kada-giti abuso militar iti Kalinga ket mangipakita a ti AFP ket saan nga agserserbi iti interes dagiti marigrigat a dasig no di ket instrumento dagiti agturturay tapno masebseban ti gumilgil-ayab a pungtot ti umili.

Makaited inspirasyon met dagiti narimat a balligi dagiti kakadua iti Quezon. Maragsakanak iti nabasak a balligi ti tignayan iti Central Luzon ken Mindanao. Pakakitaan daytoy nga umab-abante, lumawlaw, ken rumegregta ti tignayan iti intero a pagilian. Mangmangted direksyon ti pablaak ti KT-KR ti ICR para iti panagtignay.

Nakaited ti dakkel a kaammuan ti sakit a Meningo coccemia no kasano a tratuen ken maliklikan daytoy a saan a kas iti padamag iti radyo a mangbutbuteng kadagiti tattao.

Ad-adda ti regta ken gagar ko nga agbasa iti panagtipon a *Dangadang* ken *Ang Bayan* ken ti panangiruar da iti mamindua kada bulan.

Ka Audrey, NPA-Kalinga

Umili ti Amianan a Luzon, nagrali kontra iti minas

KINONDENA ti 250 lider masa manipud iti tallo a rehiyon – Kordilyera, Ilocos, ken Cagayan – ti Department of Environment and Natural Resources-Mines and Geosciences Bureau (DENR-MGB) gapu kadagiti inaprobaran daytoy nga aplikasyon dagiti dadakkel a minas.

Dagiti lider masa ket mangidadaulo kadagiti nadumaduma nga organisasyon masa a nagatendar iti komperensya maipanggep iti minas idia Baguio idi Marso. Kalpasan ti komperensya, nagrali da iti sango ti opisina ti DENR-MGB idi Marso 3. Kiniddaw da a mawaswas dagiti aplikasyon, naaprobaran man ken saan, gapu iti perdi ken didigra nga ibunga ti managperdi a minas iti daga ken biag ti umili.

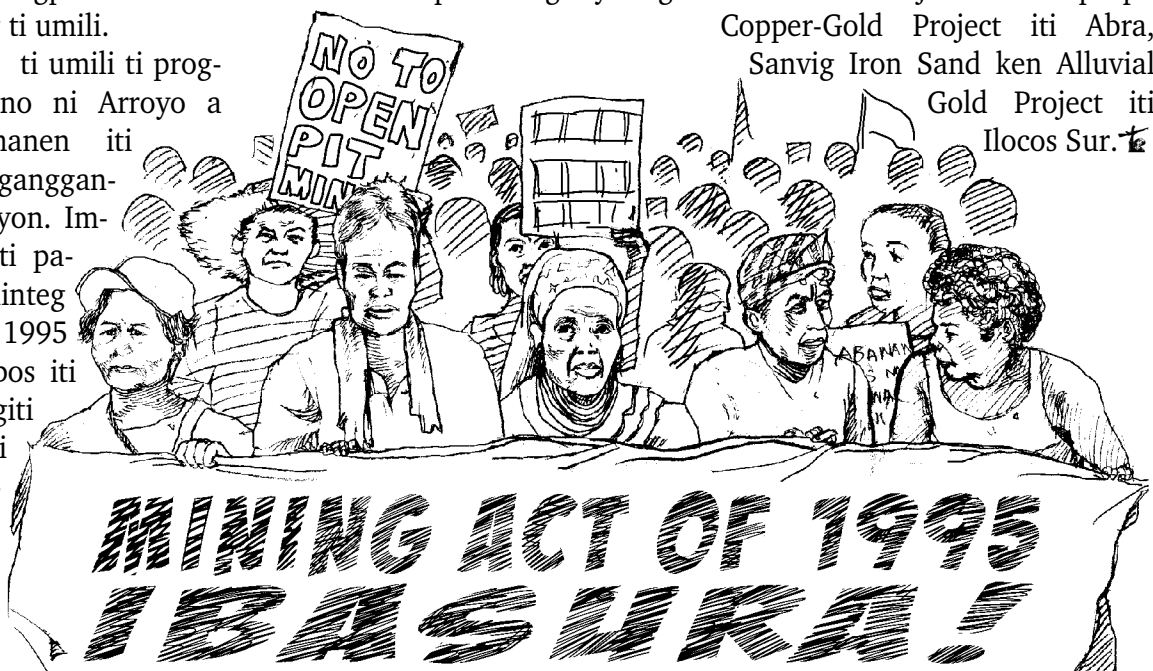
Supsupyaten ti umili ti programa ti gobyerno ni Arroyo a pananglukat manen iti minas kadagiti ganggannaet a korporasyon. Impanawagan da ti panangibasura iti linteg a Mining Act ti 1995 a mangipalpalubos iti panagrames dagiti ganggannaet iti mineral a kina-baknang ti pagilian. Gapu iti panangpasingked ti Korte

Suprema iti Mining Act, immadu manen ti aplikasyon dagiti ganggannaet a kompanya iti panagminas. Idi laeng Enero, addan 114 aplikasyon dagiti ganggannaet ken lokal a kompanya ti minas.

Siyam a kompanya ti nagaplay para iti Financial and Technical Assistance Agreement (FTAA) a mangsakup iti 720,792 ektarya iti Kordilyera ken kabangibang a rehiyon. Maibilang ditoy ti Lepanto Consolidated Mining Company, Shippside Inc., Diamond Drilling Corporation of the Philippines, Horizon Resources Corporation, Patrick Resources Corporation, Lindsay Resources Corporation, Olpaten Resources Corporation, ken Eltopan Resources Corporation. Sakupen dagitoy nga

aplikasyon ti Mankayan, Kabayan, Atok, ken Kapangan iti Benguet; Salegseg ken Pinukpuk iti Kalinga; Manabo ken Bucay iti Abra; Kabugao ken Pudtol iti Apayao; Mainit ken Tadian iti Mountain Province; ken Solsona ken Carasi iti Ilocos Norte.

Imbes a denggen ti gobyerno ni Arroyo ti panawagan ti umili, idurduron na ketdi ti operasyon ken ekspansyon dagiti makadadael a minas kas iti Teresa Gold ken Far Southeast Gold Project ti Lepanto Consolidated Mining Company, Padcal Expansion Project ti Philex Mining Corporation, Itogon Gold Project ti Itogon-Suyoc Mines, Batong Buhay Gold Project iti Kalinga, Bucay Magnetite River Iron Sand Project ken Capcapo Copper-Gold Project iti Abra, Sanvig Iron Sand ken Alluvial Gold Project iti Ilocos Sur. ☛

APLIKASYON DAGITI KOMPANYA TI MINAS ITI ILOCOS KEN CORDILLERA

Kompanya	Lokasyon	Saklaw (Ektarya)	Tipo ti aplikasyon
Newmont Philippines	Benguet, Abra, Mt. Province, Ilocos Sur; Ifugao, Nueva Vizcaya	118,812	FTAA
Climax of Australia	Benguet, Nueva Vizcaya, Isabela, Quirino	100,000	FTAA
Royal Northern Climax Mining Corp.	Apayao; Cagayan	81,000	EPA
Newmont Philippines	Ifugao, Kalinga, Abra, Benguet, Apayao, Mt. Province	59,678	EPA
Asturias Chemical Industries Inc.	Manabo, Abra	37,456	EPA
Asia Pacific Basin Mining Corp	Conner, Apayao; Abra; Kalinga	32,000	EPA
Wolfland Resources, Inc.	Pinukpuk, Pasil, Balbalan, Kalinga; Kabugao, Apayao; Bakun, Kibungan, Kapangan, Atok, Benguet	21,141	EPA
Copper Fields Mining Corp.	Conner, Apayao	18,044	EPA
Malibato Mining Co. Inc. (dati nga aplikasyon ti Newcrest)	Besao, Mt. Province; Tubo, Abra; Pasil, Lubuagan, Kalinga	17,314	EPA
Horizon Mines	Lagayan, Abra	16,200	EPA
Vegas Exploration & Mining Corp.	Manmanoc, Malibcong, Abra	16,200	EPA
Facets Minerals, Inc.	Kalinga	16,000	EPA
ODD Resources & Management Corp	Salegseg, Balbalan, Kalinga; Abra	15,552	EPA
Golden Lake Mineral Resources	Lacub, Tubo, Abra	14,580	EPA
Discovery Mines, Inc.	Lagangilang, Abra	12,069	EPA
Lambunao Mining Company, Inc.	Kabugao, Apayao	9,638	EPA
Philex Mining Corporation	Tuba, Itogon, Tublay, Benguet	8,910	MPSA
Oxiana Phils. Inc.	Bakun, Kibungan, Mankayan, Benguet	8,596	EPA
Coolabah Mining Corporation	Calanasan, Apayao	7,452	EPA
Al Magan Mining Exploration Corp.	Atok, Bokod, Benguet; Bucloc, Boliney, Abra; Calanasan, Apayao	6,400	MPSA
Brillig Mining Corp.	Camp 4 & 6, Tuba, Benguet	6,399	MPSA
Mayantoc Mining Corp.	Boliney & Tubo, Abra	6,075	EPA
Jabel Overseas Corporation	Baay-Licuan, San Quintin, Abra	6,036	MPSA
Lepanto Consolidated Mining Co.	Lepanto, Mankayan, Benguet; Mainit, Bontoc, Mt. Province	4,982	MPSA
Diamond Drilling Corporation of the Phils.	Kayan, Tadian, Mt. Province	4,860	MPSA
Shipside, Inc.	Bangao, Abatan, Buguias, Benguet	4,131	MPSA
Northern Luzon Exploration & Mining Co.	Tuba, Itogon, Benguet	3,972	EPA
Ampusongan Mining Co.	Ampusongan, Bakun, Benguet	3,494	MPSA
Makilala Mining Co. (dati nga aplikasyon ti Newcrest)	Pasil, Kalinga	3,234	EPA
Extar Resources Dev't Corp.	Lamut, Ifugao	3,120	MPSA
Climax Arimco of Australia	Benguet, Ifugao, Isabela, Nueva Vizcaya	3,000	FTAA
SVR Mining Exploration Corp.	Camp 4 & 6, Tuba, Benguet	3,000	EPA
Itogon Suyoc Mines, Inc.	Mankayan, Itogon, Benguet	2,888	EPA
Benguet Corporation	Itogon, Benguet	2,701	MPSA
Oxiana Phils. Inc.	Gambang, Bakun, Benguet	2,333	MPSA
Arimco Mining Corp/Climax Mining Corp.	Conner, Apayao	1,944	EPA
Phil. Integrated Resource Holdings	Marag, Conner, Apayao	1,944	EPA
Michael Gabunal/Golden Lake Mineral Resources	Tubo, Abra	1,620	EPA

Kompanya	Lokasyon	Saklaw (Ektarya)	Tipo ti aplikasyon
Boneng Mining Ventures	Kibungan & Atok, Benguet	1,530	MPSA
Northgold Resources, Inc.	Tuba, Itogon, Benguet	1,453	MPSA
Discovery Mines, Inc.	Bangued, etc, Abra	1,377	MPSA
James D. Brett/June Prill Brett	Pucusan & Mines View, Baguio; Camp 4, Tuba, Benguet; Suyoc, Mankayan, Benguet	1,319	MPSA
Lazarus Mining Corp.	Sablan, Benguet	1,215	MPSA
DDS Partnership	Peñarrubia, Abra	1,134	EPA
Philcopper Gold Mining Co. Ltd	Gambang, Bakun, Benguet	1,021	MPSA
Bokod International Mining Corp	Bolo, Bokod, Benguet	973	MPSA
Labiab, Labon, Lool, Bolbolo, Golaster Mabilig	Bagtangan, Bakun, Benguet	972	EPA
Magdalena M Peña, et. al.	Talampac, Lacub, Abra	972	MPSA
Magdaleno M Peña	Lacub, Abra	972	EPA
Pastor Quinto Jr. & Delfin B. Comedis	Mainit, Bontoc, Mt. Province	972	MPSA
Atok Big Wedge Mining Co./Benguet Corp.	Itogon, Benguet	958	MPSA
Casenaba Mining Co.	Bakun, Benguet	918	EPA
Gaklan Mining Co.	Bakun, Benguet	833	EPA
Depas Mining Co./Philcopper Gold Mining Co.	Gambang, Bakun, Benguet	810	MPSA
Bibar Mining Exploration Ltd.	Songyoan, Bakun, Benguet	729	EPA
Amelie G. Beloy	Lip-lipay, Lacub, Abra	693	MPSA
Ore and Chemical Corp	Dayaka, Bokod, Benguet	662	MPSA
Gregorian Mining Co./Philcopper Management	Sakaang, Kibungan, Benguet	648	MPSA
Baguio Gold Mining Co./Benguet Corp	Tuding, Itogon, Benguet	644	MPSA
Philex Mining Corp by Benguet Corp	Tuding, Itogon, Benguet	644	MPSA
New CT Mining Exploration Co.	Ampucao, Itogon, Benguet	637	MPSA
Chico Mines	Atok Trail, Baguio City	623	MPSA
Gregorian Mining Co./Sakaang Ventures Inc.	Kibungan, Benguet	544	MPSA
DM Jembark Marketing & Dev Corp	Guinaoang, Mankayan, Benguet	540	MPSA
Pugo Mining Corp by Benguet Corp	Camp 4, Tuba, Benguet	491	MPSA
Ansagan Mining Inc.	Ansagan, Tuba, Benguet	488	MPSA
Delfin B. Comedis/GEO DATA	Bobok, Bokod, Benguet	486	MPSA
Manuel Sta. Maria	Sagpat, Kibungan, Benguet	486	MPSA
Nerina Lising	Ampusongan, Bakun, Benguet	486	MPSA
Ofelia M. Soria	Ampusongan, Bakun, Benguet	486	MPSA
Raymundo Padilla	Balinguay, Itogon, Benguet	486	MPSA
Atok Resource Int'l/Nalipca Mining Exploration Co.	Kibungan, Benguet	485	MPSA
Sierra Ora Mining Exploration Co.	Tuba, Itogon, Benguet	417	MPSA
Valeriano Damasén	Dilong, Tubo, Abra	324	EPA
Itogon Suyoc Mines, Inc.	Poblacion & Ampucao, Itogon	317	MPSA
Tapaya Mining Association	Tiwing, Itogon, Benguet	311	MPSA
Atok Resource Int'l/Ina Mining Exploration Co.	Kibungan, Benguet	284	MPSA

Philex, nagrugin iti open pit mining

RINUGIAN TI PHILEX Mining Corporation ti *open pit mining* a wagas ti panagminas, no sadino a mabuldoser ti intero a bantay. Babaen iti open pit mining, naparpardas ken nalaklaka a maala da ti balitok, ngem dakdakkal met a perdi ti ibunga na iti aglawlaw kas iti pannakakalbo ti kabakiran, pannakapatag ti bantay, ken pannakapukaw ti danum. Panggep ti Philex a papanawen dagiti umili nga agus-usok (*small-scale miners*) iti lugar. Madadael ti agarup 250 ektarya a pagmulmulaan iti nateng ken masagrap ti umili ti nakaro a polusyon wenno pannakasabidong ti angin, daga, ken karayan. Daytoy ket segun kenni Aloysius Kato, Chairman ti Committee on Environment and Natural Resources ti Sangguniang Panlalawigan (SP) ti Benguet.

Segun met kenni John Kim, miembro met laeng ti SP, uray ti San Roque Multi-Purpose Dam ket maapektaran iti panagminas ti Philex gapu ta ti rugit ti minas a maurnong iti *tailings dam* ti Philex ket maiyanud iti karayan, a mangsabidong iti irigasyon a mapan iti nalawa a katalalanan ti Pangasinan.

Kinondena met ni Kato ti kinatraydor ti Department of Environment and Natural Resources (DENR) iti sango ti sumaksaknap, lumawlaw, ken gumilgil-ayab a panagsupyat ti umili iti managdadael a panagminas. ✎

Umili a patpatalawen ti Philex Mines, lumablaba

NAGPETISYON TI NASUROK 400 a naikkat a mangmangged ken dagiti pamilya da idi Pebrero 21, 2005 tapno lappedan ti panangpapanaw ti Philex Mining Corporation kadakuada idia Tuba, Benguet. Adu kadagiti mangmangged ti nagserbi iti Philex iti 15 inggana 30 tawen.

Rinugian ti Philex ti ilegal ken puersado a panangikkat kadakuada iti trabaho manipud pay idi 2000 tapno makatipid iti gastos kas iti pensyon ken dadduma pay a benepisyo dagiti agretiro koma a minero (kitaen iti Dangadang Enero-Pebrero 2004). Itatta, kayat ti Philex a patalawen ida iti pagnanaedan da a *bunkhouses*.

Segun kadagiti mangmangged, nadumaduma dagiti narugit a taktika ti Philex a mangpapanaw kadakuada, kas iti panangputed ti linya ti kuryente ken suplay ti danum, saan a panangted iti *business permit* para kadagiti agtienda, kdp.

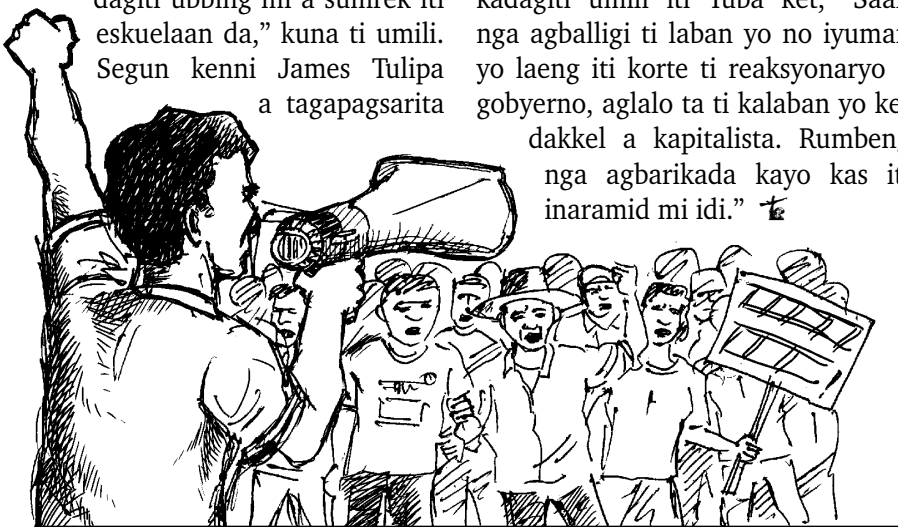
“Dagitoy nga addang ti Philex ket panangitanem kadakami nga umili gapu ta pukawen da ti pagtaengan ken pagbiagan mi. Iparit da payen dagiti ubbing mi a sumrek iti eskuelaan da,” kuna ti umili. Segun kenni James Tulipa a tagapagsarita

ti KMU-Kordilyera, organisasyon dagiti mangmangged, “Ti sinsero a serbisyo dagiti mangmangged ket saan pulos a mabatogan ti uray mano a balor ti kuarta kas iti ipampannakel ti Philex a panangted iti *separation fee* kadagiti naikkat a mangmangged.”

Iti laksid ti ling-et, dara, ken lua a puonan dagiti mangmangged iti uneg ti 35-40 tawen a nagakupan ti Philex iti bilyon-bilyon a ganansya, kasla basura lattan dagiti mangmangged nga ibelleng ti kompanya.

Ubbaw ti naawat ti Philex nga award kas *Most Environment and Children Friendly Company* (managtaripato iti aglawlaw ken ubbing) gapu ta awan ti panangbigbig na kadagiti karbengan dagiti umili, mangmangged, ken ubbing. Ti Philex ti gapu a nagpukaw ti adu a paggapuan ti danum iti Tuba, Benguet. Itatta, madama ti ekspansyon ti Philex iti Camp 6, a supsupiaten ti 6,000 umili sadiay.

Dagiti umili ti Antamok a limmaban iti open pit mining ti Benguet Corporation, ti balakad da kadagiti umili iti Tuba ket, “Saan nga agballigi ti laban yo no iyman yo laeng iti korte ti reaksyonaryo a gobyerno, aglalo ta ti kalaban yo ket dakkal a kapitalista. Rumbeng nga agbarikada kayo kas iti inaramid mi idi.” ✎

50th IB, ab-abugen ti umili iti Ilocos Sur

PATPATALAWEN dagiti opisyaales ti gobyerno ken umili ti San Juan, Ilocos Sur ti Battalion Headquarters (Bn HQ) ti 50th IB sadiay. Gapu ditoy, ginandat ti 50th IB nga umakar iti ili ti Banayoyo ngem napaay da gapu ta madi met laeng dagiti umili ken opisyaales sadiay.

Nasaknap ti panagsupyat ti umili iti 50th IB gapu kadagiti nadangkok nga aramid dagiti aso-aso a soldado ti gobyerno. Tuloy-tuloy ti kampanya ti umili ti Ilocos Sur kontra iti militarisasyon idi 2004. Imbutaktak da dagiti nadumaduma nga abuso ken panaglabsing ti militar kadagiti pangtao a karbengan ti umili. Nagtapaw ti kampanya ti umili idi Disyembre 10 (*International Human Rights Day*) no kaano a naisayangkat ti dakkel a martsa-rali ti 450 umili kadagiti munisipalidad ti Santa Cruz, Santa Lucia, Candon, Banayoyo, Galimuyod, ken Salcedo. Kineddeng ti umili ti 50th IB nga apaman nga agtapos ti Enero 2005 ket rumbeng a nakapanaw dan.

Immuna a napaay ti Bravo Company ti 50th IB idi mapapanaw da iti Baryo Becques, Tagudin.

Ginandat da nga umakar iti Baryo Sevilla, Santa Cruz. Idi damo ket naallukoy da ti Barangay Chairman isu a rinugian da ti panangibangon iti Company Detachment. Ngem idi maammuan ti bumaryo ti gandat ti Army ket nagkaykaysa da a sinupyat daytoy. Awan ti naaramidan ti Barangay Chairman ken dagiti Army iti nagkaykaysa a takder ti umili. Insaruno ti militar a nakitungtong kadagiti opisyal ken umili iti kabangibang a baryo ti Sagat, Santa Cruz ngem kaskasdi a napaay da iti natibker a takder ti umili kontra iti panagkampio ti Army.

Napilitan dagiti opisyal ti Bravo Company nga umasideg kenni Mayor Elpidio Bistoyong iti Suyo, Ilocos Sur. Daytoy a mayor ket aktibo a katinnulong ti Army iti kontra-insurhensya a kampanya ti militar, isu a nagballigi da a nangitakder iti kampo da sadiay.

Naglabasen ti inkeddeng ti umili a panagpanaw ti 50th IB Bn HQ ngem agingga itatta ket saan da pay a nakabirok ti umakaran gapu ta sadino man a papanan da ket sumupyat ti umili. ✎

Mangnganup, iligal nga inaresto ken imbalud ti 41st IB

ILIGAL NGA INARESTO ken imbalud ti 41st IB ti maysa a mangnganup iti Boliney, Abra. Ti mangnganup ket maysa a Timoteo, residente ti Lawigan, Poblacion, Boliney. Naaresto isuna idi 9:00 ti rabii ti Pebrero 26 bayat a mapan aganup idia Mabuaan, Poblacion. Inala da ti armas na nga M16 ken pinosasan da isuna.

Dua nga aldaw a binirbirok dagiti umili ken opisyal ti barangay no sadino ti nangipanan ti militar kenni Timoteo. Dimmanon da pay iti headquarters ti Army iti Manabo. Kalpasan ti dua nga aldaw, winayawayaan ti Army ni Timoteo. Segun kenni Timoteo, binutbuteng ti militar isuna. Pinangtaan da isuna a no adda mapasamak kadagiti militar ket isuna ti sumungbat ken madusa. Sakbay a winayawayaan da, pinilit da nga agpirma isuna iti dokumento a mangibagbaga nga awan ti dakes nga inaramid ti militar kenkuana. ✎

Kagura ken kabusor ti umili.

Lider ti Bayan Muna Ilocos, Napapatay

NAPAPATAY TI ILOCOS *regional coordinator* ti Bayan Muna ken *secretary general* ti Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN) iti Ilocos Region a ni Romy Sanchez idi Marso 9, banda 5:10 PM idia Kayang Street, Baguio City.

Ni Romy ket agtawen 39, addaan lima a babassit nga annak, ken agnanaed idia Agoo, La Union. Maysa a saan nga am-ammo a lalaki ti nangpaltog kenkuana asideg iti *public market*. Maysa a bala ti 9mm ti simrek iti baba ti kannigid a lapayag na ken rimmuar iti ngato ti kannawan a lapayag.

Kasangsangpet ni Romy iti Baguio tapno agatendar iti miting idi mapaltogan isuna. Nalawag a planado ti panangpapatay kenkuana.

Segun iti istoria ni Romy idi umuna a lawas ti Marso, isuda nga agassawa ket butbutngen ken pangpangtaan ti ahente ti militar a pasaray ag-text kadakuada iti *cellphone*. Idi nagturong ni Romy iti Lamag, Quirino, Ilocos Sur tapno agbisita iti proyekto ti Bayan Muna sadiay, lima a kameng ti militar ti nanglikmot ken nangharas kenkuana bayat nga agur-uray isuna iti lugan idia Bitalag, Tagudin, Ilocos Sur.

Naduktalan na no sino ti ahente a kanayon nga ag-text iti pammutbuteng kenkuana kenni misis na. Gapu iti pungtot na, kinumpronta na daytoy idi Marso 6. "Saanak a mabuteng kadakayo. Napadasakon a matiliw, maibalud, matortyur, ngem saanak nga agsardeng a mangilaban iti interes ti kaaduan malaksid no patayendak! Isardeng yo dayta nga aramid yo!" kuna na.

Idi malem ti Marso 10, maysa a mensahe ti naawat ti Bombo Radyo Baguio manipud iti *cellphone* a #09104372988. Inamin ti Revolutionary Proletarian Army (RPA) ti panangpapatay gapu kano ta "traydor ni Romy kadagiti mannalon iti Ilocos." Ti RPA ket maysa kadagiti agpampamarang a rebolusyonaryo a buyot, napeklan a kontra-rebolusyonaryo, ken madama nga agisaksaknap iti riribuk iti intar dagiti maor-organisa a mannalon iti Ilocos. Makikumkumplot daytoy iti AFP iti kontra-insurhensya.

Iti naangay a programa sakbay a naiyawid ti bangkay na idia La Union, kinuna ti Bayan Muna a ti traydor kadagiti mannalon iti Ilocos ket dagiti nangpatay kenkuana. Ni Romy ket napinget nga agserserbi iti umili ti Ilocos aglalo kadagiti marigrigat ket maidadan. Kas kinuna ni Elvira a kapisi ti puso na, dakdakkal a paset ti biag na ti inted na iti panagserbi iti umili. Saan met a

matawaran ti panagdungngo na iti pamilya na.

Idi 1990s, brodkaster isuna iti DZNL iti San Fernando. Ditoy a nagserserbi isuna kas boses dagiti babassit, marigrigat, ken maidadan nga umili aglalo dagiti mannalon ken mangngalap. Intutuloy na a mangitantandudo iti dangadang dagiti babassit, uray pay idi immikkaten isuna iti radyo.

Idi tawen 2000, nagtrabaho ni Romy iti *human rights program* ti simbaan nga Aglipayan tapno tumulong kadagiti biktima ti abuso militar. Ngem tiniliw ti militar isuna ken ti 13 a katrabahuan a pinabasal da a nangpatay kano kenni Conrado Balweg idi 1999. Isuna ti nakasagrap iti kakaruan a tortyur iti uneg ti baludan. Ngem napaneknekan nga inosente da amin iti *Abra Regional Trial Court* isu a nawayawayaan da.

Iti panagakem na kas Secretary General ti BAYAN, natured nga imbutbutaktak na dagiti kinaranggas ti 50th IB kadagiti umili aglalo iti Ilocos Sur. Aktibo isuna iti panagtignay ti masa a manalon kontra kadagitoy a kinaranggas.

Ni Romy ket maika-48 kadagiti napapatay a kameng ken lider ti Bayan Muna. Umir-irteng ti panagraut ti rehimen nga Arroyo kadagiti lider ti ligal a tignayan.

Iti martsa ken parangal para kenkuana idia Baguio, nabara ti pungtot dagiti kakadua ni Romy. Kuna ti maysa a gayyem na, "Iti kastoy nga ar-aramiden ti gobyerno kadayo itatta, nasaysayaat pay a sumampa tayon iti NPA." ✎

**ni Simon "Ka Filiw" Naogsan
Tagapagsarita, CPDF**

Kagiddan ti minas, umay ti logging

SAL-IT A GLORIA Macapagal-Arroyo! Talaga a snapeklan nga aso-aso. Natulnog a tungtungpalen na amin a diktat dagiti amo na nga imperyalista, kasta met dagiti kadasig na nga apo't daga ken komprador burgesya. Idi Marso 8, inkeddeng na a mailukat ti Kordilyera para iti logging wenno panagtroso.

Kaano laeng a ginasut ti natay ken rinibribu nga umili ti nadidigra gapu iti panaglayos nga imbunga ti nakaro a panangkalbo dagiti kompanya ti logging idiy Aurora ken Quezon. Saan pay a nakabangon dagiti umili sadiay manipud iti pannakailumlom ket adtoy manen ni GMA a mangipalubos iti logging ditoy Kordilyera. Salbag!

Idi napalabas a tawen, inkari ni Arroyo ti *total log ban* wenno interamente a pannakaisardeng ti panagtroso. Kas iti napalabas, dagiti adu a karkari na ket ulbod ken pammarang laeng. Ti palusot a rason ni GMA a mangipalubos iti logging iti Kordilyera ket tapno kano dumur-as ti trabaho dagiti karpintero ken negosyo dagiti agar-aramid iti furniture kas iti tugawan, lamisaan, kdp. Maysa pay a pambar na, makissayan kano ti ilegal a panagtroso no maipalubos ti logging. Killo a panagrasrason! Iti aktwal, ti panangipalubos na iti logging ket paset ti pangawis na kadagiti dadakkel a kompanya ti minas nga isu't pudno a makasapul iti adu a troso para kadagiti usok iti uneg ti bambantay. Salawasaw!

Nalabit a dakkel manen ti kikbak ken kurakot a maawat ni GMA manipud kadagiti dadakkel a

kompanya ti minas a rumaut. Napalpalalo pay ngem baboy ti kinaarsab ni GMA. Sabsab!

Imbes a protektaran na ti nabatbati a kabakiran a mangsaksakup iti 20% laeng ti kadagaan ti Pilipinas, imbes nga agipatungpal iti programa para iti panagmula iti kayo tapno makaungar dagiti kabakiran, imbes a salakniban na ti kinabaknang ti daga, balitok, ken kaykayo para iti umili a Pilipino, awan pulos bain ni GMA a mangipadawat iti tawid ti umili kadagiti ganggannaet nga imperyalista. Sairo!

Sigurado nga ibaon manen ni GMA dagiti sal-it a soldados na a mangporsar kadagiti umili a

mangakseptar iti managdadael a minas ken logging dagiti komprador kapitalista ken imperyalista. Ti Kordilyera ket kukua ti umili! Saan tayo

nga ipalubos nga agawen ni GMA ti daga ken kinabaknang tayo para laeng iti pagsayaatan na ken dagiti agum nga amo na. Sige, padasen da nga umay ta pasabtan tayo ida iti *Fetad!*

Amin a mannakigubat iti Kordilyera, agsagana tayo! Lappedan tayo a sumrek dagiti surbeyor. Kompiskaren tayo dagiti chainsawe ken dadduma pay a ramit da. Perdien tayo dagiti bulldoser ken lugan da. Dagiti komprador kapitalista ken imperyalista a mangpadas a mangiserrek iti managperdi a minas ken logging, kasta met dagiti pasurot a da soldado ti gobyerno, ket makaraman iti tadem ti gayang ken buneng, beggang ti bala, ken pungtot ti umili! ✎

**“Natulnog a tungtungpalen
na amin a diktat dagiti amo
na nga imperyalista, kasta
met dagiti kadasig na...”**

